

BIJLAGE 1 RICHTLIJNEN TIJDEN HULP BIJ HET HUISHOUDEN

Vaststellen richtlijnen Hulp bij het huishouden HH1

Hulp bij het huishouden HH1 richt zich op het overnemen van

- lichte huishoudelijke taken
- zware huishoudelijke taken
- de wasverzorging
- de maaltijdvoorziening

Onder licht huishoudelijk werk wordt verstaan:

- het wekelijks (kamers) opruimen, stof afnemen, bed(den)opmaken, wegruimen en afwassen.

Meer/minderwerk.

- De richtlijn voor lichte huishoudelijke taken is afhankelijk van bewoning van de woonruimte door een éénpersoonshuishouden of een meerpersoonshuishouden. Éénoudergezinnen met één of meer kinderen worden beschouwd als een meerpersoonshuishouden.

- Voor de aanwezigheid van kinderen in het gezin wordt extra tijd berekend. Er wordt per huishouden per week meer tijd berekend, niet per kind.

- Afwassen en het opruimen

Normaal gesproken valt een afwas 1 keer per week onder licht huishoudelijk werk of onder het verzorgen van de maaltijden. In situaties dat de aanvrager door beperkingen niet in staat is de afwas te doen en er daarnaast geen maaltijden worden verzorgd, kan maximaal 7 keer per week tijd voor de afwas en het opruimen berekend worden. Afwassen wordt alleen in combinatie met andere HH1 activiteiten ingezet.

Richtlijnen licht huishoudelijk werk

Samenstelling huishouden	Richtlijn	Periode
Eenpersoonshuishouden	60 minuten	per week
Meerpersoonshuishouden	90 minuten	per week
Kinderen tot 6 jaar	30 minuten	per week/per huishouden
Kinderen tot 12 jaar	15 minuten	per week/per huishouden
Afwassen **	15 minuten	per keer max. 7 maal per week

** kan alleen ingezet worden in combinatie met andere activiteiten van HH1.

Situatie:

Een huishouden bestaat uit een vader, moeder, kind (2), kind (5), kind (8).
Beide ouders kunnen geen licht huishoudelijke taken uitvoeren.

Ondersteuningsbehoefte.

Hulp bij het huishouden	Richtlijn
Licht huishoudelijk werk: meerpersoonshuishouden	90 minuten
Meerwerk	Richtlijn
Kinderen tot 6 jaar	30 minuten
Kinderen van 6 tot 12 jaar	15 minuten
Totaal per week	2 uur en 15 min.

Onder zwaar huishoudelijk werk wordt verstaan:

- het stofzuigen, dweilen, schrobben van kamers/sanitair/keuken, bedden verschoneren, de vuilnis buiten zetten en ramen lappen**,
** deze activiteit kan alleen ingezet worden in combinatie met andere HH1 activiteiten.

Meer/minderwerk

- De richtlijn voor zware huishoudelijke taken is afhankelijk van een éénpersoonshuishouden of een meerpersoonshuishouden. Éénoudergezinnen met kinderen worden beschouwd als een meerpersoonshuishouden.

- Voor kinderen tot 6 jaar in het gezin wordt extra tijd berekend. Er wordt per huishouden per week meer tijd berekend, niet per kind.

- Aantal kamers in gebruik

De richtlijn wordt o.a. gebaseerd op het aantal kamers dat (intensief) gebruikt wordt, zoals de woonkamer, slaapkamer, studeer of hobbykamer. Kamers die leeg zijn, of juist als opslag vol spullen staan en het sporadisch gebruik van een logeerkamer worden niet meegerekend. Indien twee kamers worden samengevoegd tot één kamer, dan wordt dit als één kamer meegerekend. Bij een éénpersoonshuishouden wordt de richtlijn met 30 minuten vermeerderd, indien er meer dan twee kamers als leefruimte in gebruik zijn. In situaties waarbij een aanvrager besloten heeft in de woonkamer ook te slapen en de overige kamers niet te gebruiken, is sprake van gebruik van minder dan twee kamers. Het reinigen van de badkamer, keuken en het sanitair is al in de richtlijn voor zwaar huishoudelijk werk verwerkt.

De woningen die hieronder vallen zijn over het algemeen aanleun-, senioren- of kleine ééngezinswoningen.

- Vervuilingsgraad

Bij een ernstig vervuilde woning wordt zonodig hulp bij het huishouden ingezet nadat die woning eerst grondig is opgeruimd/gesaneerd, vaak met behulp van een gespecialiseerd schoonmaakbedrijf.

- COPD klachten

COPD is een verzamelnaam voor astma, chronische bronchitis en longemfyseem.

Voorliggend op hulp bij het huishouden is in deze situatie de sanering van de woning, bijv. laminaat i.p.v. vloerbedekking gelet op de chronische gevoeligheid voor prikkelende stoffen.

Het is mogelijk dat er na de sanering extra gereinigd moet worden (stofvrij houden). In die situatie levert dat extra werk (meertijd) op.

Richtlijnen zwaar huishoudelijk werk

Samenstelling huishouden	Richtlijn	Periode
Eenpersoons huishouden ≤ 2 kamers	120 minuten	per week
Eenpersoons huishouden > 2 kamers	150 minuten	per week
Meerpersoonshuishouden	180 minuten	per week
Kinderen tot 6 jaar	30 minuten	per week/per huishouden
Meerwerk	Richtlijn	Periode
COPD beperkingen	20 minuten	max. 7 x per week

Onder wasverzorging wordt verstaan:

- het sorteren van de was, het in de machine doen, eruit halen, ophangen/afhalen, opvouwen, strijken en in de kast leggen.

Meer/minderwerk

- Een wasdroger wordt gezien als een algemeen gebruikelijke voorliggende voorziening als deze in het huishouden aanwezig is. Er bestaat geen verplichting tot aanschaf van een droger.
- Er kunnen situaties voorkomen waarbij personen deels wel en deels niet de wasverzorging kunnen uitvoeren. Bijvoorbeeld wel sorteren, in de machine doen, opvouwen en opruimen, maar niet de was uit de machine halen en strijken. In dat geval wordt de richtlijn door twee gedeeld.
- Bedlegerig

Als mensen bedlegerig zijn door hun ziektebeeld kan er extra tijd per week worden gerekend wegens het vaker dan normaal verschonen van het bed.

- Kinderen
Voor elk kind tot 16 jaar in een meerpersoonshuishouden wordt extra tijd per week gerekend.
- Incontinentie, speekselverlies
Bij personen met overmatig speekselverlies of overmatige incontinentie kan extra tijd worden gerekend. Daarbij moet wel sprake zijn van een dusdanige incontinentie dat onderleggers in bed en luiers niet toereikend zijn.

Richtlijnen wasverzorging

Samenstelling huishouden	Richtlijn
Eenpersoons huishouden	60 minuten per week
Meer persoonshuishouden	90 minuten per Week
Meerwerk	Richtlijn
<i>Kinderen tot 16 jaar</i>	30 minuten per kind per keer
<i>Bedlegerig/incontinentie/speekselverlies</i>	30 minuten per week.

Onder de maaltijdverzorging wordt verstaan:

o Broodmaaltijden

Onder het verzorgen van de broodmaaltijd wordt verstaan; het smeren en/of snijden van de boterham, afwassen en het zetten van koffie/thee**. Bij kinderen tot 12 jaar wordt hieronder ook verstaan: sfeer maken, helpen met eten en het lunchpakketje maken.

Het is mogelijk dat de aanvrager niet in staat is de boterham zelf te smeren. Bijvoorbeeld bij personen die een beperkte handfunctie hebben of door cognitieve problemen niet meer weten wanneer en hoe dit te doen. In deze gevallen kan het klaarmaken van de boterham geïndiceerd worden. De boterham wordt één maal per dag gesmeerd als de aanvrager weet wanneer hij/zij moet eten en de klaargemaakte boterham zelf kan pakken. De boterham wordt twee maal per dag gesmeerd als de aanvrager vergeet te eten en de activiteit brood smeren structuur aan de dag geeft. Daarnaast in het geval dat een persoon een boterham niet zelf kan pakken.

o Warme maaltijden

Onder de warme maaltijd wordt verstaan het opwarmen of het bereiden van de maaltijd.

Binnen deze activiteit valt ook het afwassen, koffie/thee zetten**, beetje opruimen en klaar zetten van het bord en bestek. Bij kinderen tot 12 jaar wordt hieronder ook verstaan: sfeer maken en het helpen met eten

De maaltijdvoorziening is in principe een voorliggende voorziening. Dit geldt ook bij een langdurige situatie. Een uitzondering hierop is een gezin met één of meer kinderen. De kosten van de maaltijdverstrekkingen zouden in die situatie onevenredig zwaar drukken op het te besteden inkomen voor het levensonderhoud.

Er zijn situaties mogelijk waar de voorliggende voorziening niet de hulpvraag dekt. Bijvoorbeeld als de aanvrager een streng dieet heeft op medische grondslag (moet vastgesteld zijn) en niet in staat is zelf te koken. In dit geval kan er maximaal 3 keer per week gekookt worden.

Er wordt op één dag voor meerdere dagen gekookt. De warme maaltijd opwarmen kan maximaal 7 keer per week verstrekt worden.

**koffie en thee zetten kan alleen in combinatie met andere activiteiten van de maaltijdverzorging ingezet worden.

Meer/minderwerk

- Bij kinderen tot 12 jaar wordt extra tijd gerekend per huishouden. Binnen die extra tijd valt ook het sfeer maken, helpen met eten, lunchpakketje maken.

Richtlijnen maaltijdvoorziening

Soort maaltijd	Richtlijn	Kinderen	Richtlijn	Periode
----------------	-----------	----------	-----------	---------

Broodmaaltijd	15 minuten			per keer
Broodmaaltijd		tot 12 jaar **	20 minuten	per maaltijd per huishouden
Maaltijd opwarmen	15 minuten			per maaltijd, max. 7 x per week
Warme maaltijd bereiden	30 minuten	tot 18 jaar		per maaltijd, max. 3 x per week
Warme maaltijd		tot 12 jaar**	20 minuten	per maaltijd per huishouden.

** inclusief: het sfeer maken, helpen met eten, lunch pakketje maken.

Onder het boodschappen doen wordt verstaan:

- het doen van de wekelijkse boodschappen.

Boodschappenservice is een voorliggende voorziening. Dit wil zeggen dat het doen van boodschappen geen onderdeel uitmaakt van de hulp bij het huishouden voor die mensen die zelf de regie op het huishouden kunnen voeren (HH1).

Voor personen die niet meer zelf de regie op het huishouden kunnen voeren en in aanmerking komen voor HH2 kan boodschappen doen wel onderdeel uitmaken van de hulp bij het huishouden.

Meer/minderwerk

- Medische redenen
Op basis van medische redenen kan het doen van boodschappen als ondersteuningsbehoefte vastgesteld worden, ook al is er sprake van een toereikende voorziening als de boodschappenservice. Bijvoorbeeld bij een medisch vastgesteld (streng) dieet, waardoor de aanvrager is aangewezen op gespecialiseerde winkels, anders dan de supermarkt in de wijk.
- Meer dan 4 persoonshuishouden
Voor een huishouden van meer dan vier personen wordt extra tijd gerekend in verband met de grootte van het huishouden en de (naar verwachting) grotere inkoopbehoefte.
- Inwoner buitengebied
Als de aanvrager op grote afstand woont van een supermarkt kan ook extra tijd opgenomen worden. Onder een grote afstand wordt verstaan: minimaal 30 minuten moeten lopen voordat een supermarkt bereikt kan worden.

Richtlijnen boodschappen doen.

Samenstelling huishouden	Richtlijn	Meertijd	Periode
Huishouden ≤ 4 pers.	60 minuten		per week
Huishouden > 4 pers.		30 minuten	per keer extra per huishouden
Inwoner buitengebied		30 minuten	per week extra per huishouden

Vaststellen richtlijnen Hulp bij het huishouden HH2

Hulp bij het huishouden HH2 richt zich op:

- het aanleren van huishoudelijke taken of,
- het stimuleren en coachen door samen op te werken of,
- het organiseren van het huishouden.

Aandachtspunt: de HH2 activiteit die leidend is voor de ondersteuningsvraag wordt ingezet en geen combinatie van HH2 activiteiten. Het aanleren betekent inclusief stimuleren en organiseren en andersom ook.

- Het aanleren van huishoudelijke taken
Doel is het aanleren van huishoudelijke taken aan mensen die dit niet gewend zijn. Activiteiten richten zich alleen op het huishouden en het organiseren ervan. Een hulp legt een huisgenoot uit hoe het huishouden werkt. De volwassen huisgenoot is bijv. zelf gezond, maar weet niet hoe de huishoudelijke taken uit te voeren of is niet gewend deze uit te voeren.
De aanvrager, die altijd de huishoudelijke taken heeft gedaan, is niet in staat deze taken aan de ander aan te leren. De maximale duur voor het aanleren van taken is 6 weken.
Als na de periode van 6 weken blijkt dat er wel sprake is van leerbaarheid, maar meer tijd nodig is, kan de termijn worden verlengd. Het is ook mogelijk dat er na 6 weken geen leerbaarheid aanwezig is.
In deze situatie wordt beoordeeld of bepaalde activiteiten overgenomen moeten worden.

of

- Het stimuleren en samen opwerken (coachen)
Bij het samen opwerken of coachen gaat het om het samen uitvoeren van huishoudelijke taken. De aanvrager kan (deels) de huishoudelijke taken wel uitvoeren, maar heeft stimulans ('een duwtje in de rug') nodig om ze uit te voeren door middel van praktische begeleiding (voordoen) en aanwijzingen. Bijvoorbeeld als iemand licht vergeetachtig, verstandelijk gehandicapt is of depressieve klachten heeft. Deze ondersteuning kan kortdurig of langdurig noodzakelijk zijn.

of

- Organisatie van het huishouden
In deze situatie gaat het om hulp bij de praktische organisatie van het huishouden. Concreet betekent dit dat hulp noodzakelijk is bij bijv. het (samen) schrijven van het boodschappen briefje, omdat een persoon niet kan overzien wat er ingekocht moet worden. Daarnaast bijv. het aanvragen van maaltijden bij de maaltijdvoorziening, het sorteren van de post en het scheiden van voedingsmiddelen in verband met de maximale houdbaarheidsdatum.

Meer/minderwerk

- Kinderen
Een huishouden met kinderen vraagt in principe meer organisatie dan zonder kinderen. Extra tijd wordt gerekend als er kinderen tot 16 jaar aanwezig zijn. De extra tijd geldt per huishouden en niet per kind.
- Communicatieproblemen
Extra tijd wordt gerekend als personen bijv. een spraakprobleem hebben bijv. bij een spasme of in verband met stotteren.

Richtlijnen HH2 : aanleren, samen opwerken en organisatie van het huishouden

Soort activiteit		Richtlijn	Extra tijd kinderen tot 16 jr.	Extra tijd Communicatieproblemen
Aanleren HH1 activiteiten	}	30 minuten per week per huishouden	20 minuten per week per huishouden	15 minuten per week per huishouden
Stimuleren en samen opwerken				
Organisatie van het huishouden				

Voorbeeld van gecombineerde HH1 en HH2 activiteiten

Situatie: De partner/volwassen huisgenoot van de aanvrager is wel in

staat het licht huishoudelijk werk te doen, maar zwaar huishoudelijk werk en de wasverzorging moeten worden geleerd
Indicatie:

Hulp bij het huishouden	Richtlijn	HH categorie
Zwaar huishoudelijk werk	180 minuten per week	HH1
Wasverzorging	90 minuten per week	HH1
Aanleren HH1 activiteiten	30 minuten per week (max. 6 weken)	HH2
Totaal	300 minuten (5 uur)	HH2 wordt ingezet

Vaststellen richtlijnen voor overname van zorg voor kinderen.

Het gaat hierbij om de volgende activiteiten:

- het overnemen van zorgtaken voor jonge kinderen.
- het bieden van opvang voor jonge kinderen in crisissituaties.

- Het overnemen van zorgtaken voor jonge kinderen.

Onder het verzorgen van kinderen wordt verstaan; hulp bij het wassen en kleden, de maaltijd(en) bereiden en zondig het voeden. Het betreft de primaire zorg voor kinderen tot 5 jaar.

Van kinderen vanaf 5 jaar mag in principe verwacht worden dat zij zich zelf kunnen aan- en uitkleden en wassen.

Normtijd primaire zorg kinderen <5 jaar

Soort activiteit	Leeftijd	Richtlijn	Periode
Verluisen, wassen, kleden, voeden	0 - 1 jaar	30 minuten	Per keer per kind
Wassen, aankleden, maaltijden bereiden, voeden.	1 - 5 jaar	20 minuten	Per keer per kind

- Het bieden van opvang voor kinderen in crisissituaties.

De structurele opvang van kinderen is geen primaire Wmo taak. De opvang van kinderen is een HH activiteit die alleen ingezet wordt bij crisissituaties of calamiteiten om ontwrichting van het gezin of de leefeenheid te voorkomen. Het gaat om situaties waarbij de ouder(s) /volwassen verzorgende(n) plotseling uitvalt.

Bijvoorbeeld bij het plotseling overlijden van een ouder, een spoedopname in het ziekenhuis of psychiatrische instelling. Deze opvang wordt ingezet nadat is vastgesteld dat, naast het ontbreken van eigen oplossingen, ook een voorliggende voorziening zoals buitenschoolse of kinderopvang niet direct en adequaat kan inspelen op de ontstane situatie. Bijvoorbeeld als er sprake is van een wachtlijst bij de kinderopvang.

De opvang/begeleiding van jonge kinderen (0 – 12 jr.) kan gedurende maximaal 3 maanden, maximaal 40 uur per week worden ingezet als aanvulling op eigen mogelijkheden. In die periode van 3 maanden dient een structurele oplossing gevonden te worden voor het opvangprobleem.